

Beleidsplan Stichting Sint Bernardushof Kloostermuseum Aduard 2022 - 2027; versie 0.5

Missie en visie

De missie van het museum is de vergaring en de verspreiding van kennis in de ruimste zin door onderzoek, educatieve projecten, tentoonstellingen en rondleidingen over het bestaan en de invloed van het Cisterciënzer klooster in Aduard (1197 -1594). Als nevenmissie geldt hetzelfde voor de tijd van de borgheren (1594 -1806).

De visie van de stichting is om de geschiedenis van het klooster en diens regionale en West-Europese invloed op het gebied van bouwen (kloostermoppen) waterbeheersing, onderwijs en wetenschappen, landbouw en handel onder de aandacht van een groter publiek te brengen. Dit door middel van publicaties, wisselexposities, een beperkte tentoonstelling van de eigen collectie en een rondleiding in voormalige ziekenzaal van het klooster wordt getoond. In deze zgn. Abdijkerk wordt tevens aandacht besteed aan de invloed van de borgheren op de transformatie van kloosterterrein naar dorp.

Werkbestanddeel van de visie is dat vrijwilligers zowel onderzoek, het organiseren van tentoonstellingen, gastvrouw/manschap en het geven van rondleidingen op zelfstandige wijze voor hun rekening nemen met het bestuur op afstand.

Organisatie

Het museum is gevestigd in de Hofstraat 45. De voordeur, de gang daar naar toe en toilet worden gedeeld met de bewoner van het achterhuis.

Het kloostermuseum is als rechtspersoon een stichting met een uit vrijwilligers bestaand bestuur, dat de dagelijkse gang van zaken (op afstand) leidt en/of coördineert. De stichting heeft een ANBI-status. De organisatie bestaat verder ook geheel uit vrijwilligers en kent drie hoofdtaken, namelijk rondleiden, een jaarlijkse wisselexpositie inrichten met een relevant thema en het verzorgen van de gasten. Daarnaast zijn vrijwilligers actief in faciliterende zaken als onderhoud aan gebouw en tuin, ICT, collectie, bibliotheek, archief, depot en het museumdienstrooster.

Het uitgangspunt van het bestuur is dat in de planperiode het museum een 100% vrijwilligersorganisatie blijft.

Speerpunten van het beleid.

I. Huisvesting

Het bestuur heeft zich tot doel gesteld de al 25-jarige onduidelijkheid over de eigendom- en huurverhoudingen van de huidige huisvesting tot een oplossing te brengen, waarbij het belang van de stichting uitgangspunt is.

De stichting heeft met de NMO als eigenaar van de Abdijkerk een meerjarig huurcontract gesloten over het gebruik van de voormalige ziekenzaal.

Omdat Hofstraat 45 mogelijk niet geschikt is te voldoen (te maken) aan de eisen, die aan musea in dit tijdsgewricht worden gesteld kan de keuze worden om andere huisvesting te zoeken dan wel om de ambities naar beneden bij te stellen.

II. Medewerkers/vrijwilligers

Het huidige beleid met vrijwilligers, die de organisatie runnen en de exposities jaarlijks organiseren, en met een bestuur op afstand blijft gehandhaafd. Wel kampt het museum met een beperktere beschikbaarheid van vrijwilligers dan in de voorgaande decennia, zodat incidenteel naar andere oplossingen zal moeten worden gezocht. De werving van vrijwilligers blijft een belangrijk actiepunt van het bestuur. Mogelijk kan er gerecrueteerd worden onder andere doelgroepen, zoals studenten.

Nadrukkelijk wordt gesteld dat geen betaalde krachten in dienst van het kloostermuseum zullen worden aangesteld.

De vrijwilligers ontvangen geen (onkosten)vergoeding, tenzij dat geregeld is bij het inrichten van de expositie of de km-vergoeding bij het jaarlijkse uitje.

Voor alle vrijwilligers (en partners) wordt in juni een etentje georganiseerd in de tuin van het museum en wordt er een “vak” gerelateerd uitstapje georganiseerd op de 1^e zaterdag van november.

In maart en in november wordt een plenaire vergadering georganiseerd, waarin het bestuur ten overstaan van de vrijwilligers het bestaande en toekomstige beleid uit de doeken doet.

In 2022 zijn de verzekeringen voor bestuursleden en andere vrijwilligers geactualiseerd.

In 2022 worden vrijwilligersovereenkomsten gesloten. De overeenkomsten bevatten een generiek gedeelte en een deel dat betrekking heeft op de specifieke werkzaamheden van de vrijwilliger.

III. Informatievoorziening.

De voortschrijdende digitalisering van de informatievoorziening van het Kloostermuseum Aduard is de reden om een eenduidig, eenvoudig te gebruiken en veilig opslagsysteem in te richten.

STACK is een online harde schijf waarop je veilig en gemakkelijk bestanden opslaat, bekijkt en deelt. Het systeem werkt met een zgn. Boomstructuur, zodat de informatie gestructureerd, onder onderwerpen in mappen is opgeslagen.

IV. WBTR (Wet Bestuur Toezicht Rechtspersonen)

WBTR is de nieuwe Wet inzake Bestuur en Toezicht Rechtspersonen. Deze wet regelt dat bestuurders (dat zijn ook eventuele commissarissen en toezichthouders) van bedrijven en andere organisaties (dus ook verenigingen en stichtingen) bij wanbeleid hoofdelijk aansprakelijk kunnen worden gesteld.

Er is in 2021 door het bestuur een risicoanalyse gemaakt. Voor 2022 zijn de volgende actiepunten in het kader van de WBTR.

Er worden nieuwe statuten gemaakt.

De taakomschrijvingen en vrijwilligersovereenkomsten worden geactualiseerd dan wel ingevoerd.

Er komt een nieuw huishoudelijk reglement

Er is een kascommissie worden ingesteld van aangesloten vrijwilligers, die jaarlijks de boekhouding controleert en verslag uitbrengt.

Het vier-ogen-principe bij uitgaven boven een bedrag van € 1000,- wordt ingevoerd. Dat betekent dat in dat geval altijd twee Bestuursleden goedkeuring verlenen

Bij grotere uitgaven altijd meerdere offertes bij verschillende partijen opvragen. Leg de besluitvorming in het bestuur over de keuze vast in de notulen. Bij opdrachten > € 1000,- altijd schriftelijke vastlegging aan de leverancier.

v. Expositiebeleid

Het streven is om het huidige expositiebeleid voort te zetten, conform de lijnen uit het verleden en de wensen uit de vrijwilligers. Dezen ervaren de aspecten kennisverrijking, zelfstandig onderwerpen aandragen en omzetten in een expositie en het jaarlijks rondleiden in een andere opstelling als positief.

Het blijkt dat het moeizaam wordt om ieder jaar een nieuwe expositie in te richten. Andere mogelijkheden als verlenging van de huidige expositie, een beperkte expositie of een expositie van onderdelen uit de eigen collectie zijn daarom goede vervanging voor het beleid van jaarlijks een nieuwe expositie. Verbreding van het aanbod wordt vooralsnog geremd door de huidige expositiemogelijkheden (ruimte, veiligheid).

In 2022 is een speciale jubileum expositie gemaakt ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van het museum.

vi. Samenwerkingsverbanden

Bestuurlijk binnen de gemeente Westerkwarter en binnen de Provincie. Het bestuur van het kloostermuseum speelt nu al een initiërende rol bij het overleg binnen de gemeente en maakt deel uit van de groep van grootste musea in de gemeente, die namens de musea het beleid verder uitwerkt met wethouder en ambtenaren.

Binnen de provincie vindt samenwerking plaats, enerzijds als onderdeel van de musea in Westerkwartier, als onderdeel van de coöperatie sterke musea, als een van de zes Groninger Waddemusea en anderzijds als zelfstandig museum. Daarnaast wordt met instanties als Erfgoedpartners, Museum aan de A en anderen op ad hoc of onderwerp samen gewerkt.

Ook is en wordt samenwerking gezocht met inhoudelijk (deels) gelijkgestemde stichtingen, musea, instantie en verenigingen met als doel om elkaars inhoudelijke en geschiedkundige kennis te delen.

Zeer inhoudelijk met (Cisterciënzer) klooster georiënteerde musea, nationaal en internationaal. Er zijn inmiddels contacten gelegd met Yesse en met Hude. Door de recente corona staat deze samenwerking op een laag pitje.

De samenwerking met het Rechthuis is beëindigd, omdat de Stichting die het Rechthuis beheerde is gestopt en het Rechthuis is nu in particulier bezit.

Met een zestal musea langs de Groninger Waddenkust is een samenwerkingsovereenkomst. De samenwerking betreft de promotie van de musea, beleidsmatige ondersteuning en het verkrijgen van financiën.

VII. Geregistreerd museum

Het bestuur gaat een onderzoek doen naar een status als geregistreerd museum of als museum met zo veel mogelijk uitgangspunten op de norm van de registratie.. Bij de toetsing zijn o.a. aandachtspunten beheersing van continuïteit en veiligheidsbeleid. Het bestuur heeft aangegeven dat deze punten de komende tijd extra aandacht nodig hebben.

Onderstaand is een weergave van de Museumnorm 2020 weergegeven.

Bedrijfsvoering

1. Ethische Code voor Musea
2. Nonprofit beginsel
3. Beleidsplan
4. Financiële verantwoording
5. Goed bestuur
6. Veiligheidszorg
7. Personeels- en vrijwilligersbeleid

Collectie

8. Collectieplan
9. Verantwoord afstoten
10. Herkomstonderzoek
11. Collectieregistratie en informatieplan
12. Continuïteit in behoud
13. Onderzoek

Publiek

14. Inclusie en toegankelijkheid
15. Openstelling
16. Presentatiebeleid
17. Educatiebeleid

Op veel van deze punten is al beleid of zijn zaken in gang gezet. De stichting is dus niet helemaal blanco. In het eerste kwartaal 2023 zal een stand van zaken op bovenstaande punten worden opgesteld.

VIII. Publiek

Van april t.m. oktober is het museum geopend op dinsdag t.m. zondag. De openingstijden zijn van 13.00uur tot 17.00 uur. Ieder uur wordt er een rondleiding gegeven.

Indien het tegelijkertijd ontvangen van individuele bezoekers en groepen problemen geven, zal maatwerk plaatsvinden. De maand maart blijft het museum gesloten in verband met de expositiewissel. Andere activiteiten in die maand geschieden alleen na toestemming van het bestuur.

Jaarlijks in april wordt er tijdens de feestelijke opening van de nieuwe expositie een spreker voor een lezing uitgenodigd. Zowel binnen als buiten Aduard worden de bezoekers voor de opening uitgenodigd, zodat er een brede bekendheid is voor de nieuwe tentoonstelling

Met de Waddensemusea wordt er in 2022 weer een brede advertentiecampaagne opgezet met o.a. Sterreclame.

IX. Horeca/winkelactiviteiten

Suggesties over assortimentsuitbreiding zullen worden bekeken op geschiktheid.

De komende jaren wordt gebruik gemaakt van het onlangs geïnstalleerde kassasysteem.

De rapportage op afstand (thuis) kan plaatsvinden. Er is vooral gelet op het gebruiksgemak. Bij storing kan de leverancier meekijken op afstand. Naast het kassysteem is ook de oude ISDN verbinding vervangen en is er een nieuw alarmsysteem geïnstalleerd.

X. Educatie

In 2022 is een nieuwe Educatiecommissie ingesteld. De oude Educatiecommissie zal informatie overgedragen kregen vanuit de oude commissie. Interactieve vormen van rondleiden en educatie zullen jongere doelgroepen moeten betrekken bij het bezoeken van het museum. Dit naast de huidige en uit te breiden klassikale bezoeken.

XII Collectie en bibliotheek

De huidige collectie is voor een groot deel geconserveerd en in depot opgeslagen. Uitleen is alleen mogelijk met een uitleencontract, goedgekeurd door het bestuur. De uitleen van boeken blijft zoals deze nu is geregeld. Mocht het jaarlijks inrichten van een expositie lastig worden, dan zou de vaste collectie kunnen worden gebruikt om een tentoonstelling te maken.

De huidige registratiemogelijkheden voor de collectie van de provincie, het systeem Adlib, zijn voor het museum te duur. In samenspraak met anderen wordt geprobeerd een goedkopere gebruiksmogelijkheid te realiseren. In de tussentijd is een 'eigen' goed beheerde oplossing gecreëerd, voor de gehele digitale en fysieke informatievoorziening en archivering.

In het depot aan de Harkemaweg wordt door de depotbeheerders een registratie van de collectie (de opslagplekken in kasten, rekken,) bijgehouden in een tekstverwerker (Word).

De inventarisatie en eigendomsoverdracht van de collectie Reinders heeft inmiddels plaatsgevonden. Er zijn filmopnamen rond deze collectie gemaakt. De collectie wordt begin 2024 fysiek overdragen aan het museum. De collectie Reinders kan wellicht gebruikt worden voor de expositie in 2024.

Afstemming en eenduidige registratie van de verschillende collecties en met andere musea zou vanuit het huidige excel-bestand tamelijk moeiteloos moeten kunnen plaats vinden.